N. 91

KURYER LITEWSKI

w WILNIE dnia 11. Listopada V. S. ROKU 1808

S. PETERSBURG V. S. d. 27 Pazdziernika. Minister oświecenia Graf Zawad[illegible]ki zarządzaiący departamentem Ministra sprawiedliwości, Abrahamowi Lewitanowi obywatelowi miasta Widz w Gubernii Wileńskiey powiecie Brasław: proszącemu o naywyższy rozkaz rządzącemu Senatowi aby rozsądził iego sprawę z małoletniemi dziećmi zeszłego X. Macieia Radziwiłła Kasztelana Wileń: w pretensyi summowney, nie czekaiąc kolei, daie wiedzieć że naywyżey rozkazano zostawić w swym porządku dzieło, które iuż bliskie iest z kolei. W nowogrodzie Siewierskim otworzone szkoły powiatowe i Gimnazyum uroczystym obrzędem z uwielbieniem naywyższey opieki: liczne ofiary złożone zostały przez obywatelow na uposażenie tego zakładu dla publicznego oświecenia. Nauczyciel Grodzieńskich szkół Jan Heyn zapisał testamentem 19 sierpnia czer: zł: 500 na Dyrektora dla uczenia ubogich studentów w temże mieście Grodnie.

GL. woyska Donskiego Ataman Martynow otrzymał naywyższy reskrypt, i przy nim order S. Anny pierwszey klassy. Minister woienny donosi wszystkim wdowom sierotom i dalszym, pensye ze skarbu bioracym, iżby od roku 18[illegible] nieudawali się do Kommissoryatow, lecz do tych mieysc, które są pod zawiadywaniem Monarszego kassyera.

Dalsze ofiary Gubernii Wołyńskiey. Antoni Chruscinkowski 10 czetwierti owsa. Antoni Maliszewski 5 r. Graf Ronikier 4 konie z uprzężą. Anna Cieszkowska sztukę płutna. Regent Jan Wiśtwicki 10 r. Szmyt dwa pistolety. Girszkowicz 3 rs. Grzygorzewski 3 strzelby i dwie pary pistoletow. Truszewski parę pistoletów. Sędzia Diechtiowski 60 r. X. Brzeziński 100 r. Stanisław i Michał Zardeccy 25 r. Xiąże Xewery Sapieha 50 r. Maciey Zaleski strzelbę. Alexander Kolanowski 25 r. Dominik Łepkowski i Chomentowska po 15 r. Jan i Xawery Chomentowscy, Józef Wilczopolski, Xawery Stępkowski, Franciszka Wonsowiczowa, Antoni Rudzki i Jgnacy Orłowski po 10 r. Józef Podborodeński 10 strzelb. Jan Malinowski i Wysocka po 25 r. Józef i Wincenty Wolanscy 10 r. Franciszek Boreyko 100 r. Fryderyk Popławski, Jlińska, i Jan Wyszłowski po 10 r. Woyciech Pruszyński strzelbę i parę pistoletow. Olszewska 3 r. Jakub Biliński 20 r. Wiszpolski strzelbę i szablę. Skryński parę pistoletów. Zakrzewski strzelbę. Protański 2 strzelby. Stecki 25 r. Rogoziński parę pistoletow i szablę. Jabczarski 6 strzelb 2 pary pistoletow i 125 r. Rakowski 100 pik. Assesor Woski działo. Sklarew 3 strzelby. 3 pistolety, 1 szablę. Pruszyński 2 pary pistoletow 2 szabli, i 6 pik. Bykowska 750 arszyn płutna. Szef Charkowskiego Draguńskiego półku GM. Giżycki 2, raytarow 12 ze swego maiątku z końmi i wszelką ammunicyą. W[illegible]ki strzelbę. An[illegible] parę pistoletow. [illegible] Janowski 200 r. X. Maromme strzelbę. Marsz: Ełowicki i Charski po szabli. Jan Stecki 14 strzelb. Reszta poźniey.

WIEDEN d. 26 Listopada. Nieprzestaią Węgrzyni składać hoyne dla oyczyzny ofiary. Hrabia Samuel Belezney, który naypierwszy ofiarował 10 t. ryńskich, na założenie Akademii woyskowey, i za którego przykładem składka milion przeszła, dodał ieszcze 4 t, przytem na umorzenie długow 4 t. ryńskich, dla Węgierskiego Muzeum dał 2 t, na utrzymanie teatru narodowego 2 t, na dokończenie gmachu w Pest 2 t, dla weteranow Węgierskich 2 tysiące ryńskich.

Oprócz uchwaloney insurrekcyi na trzy lata, oprócz przyiętych obowiązkow dopełnienia regimentów, i utrzymywania rezerwy, postanowiły stany na 23 posiedzeniu dostarczyć 20 t. rekrutów, ieżeliby Cesarz miał bydź przez nieprzyiacioł naapdniony, na obronę tronu. Ta ostatnia ofiara, tem iest drozsza dla Cesarza, że pochodzi z dobrey woli, bez żadney namowy Węgrzynów. Przez Lemberg przeprowa[illegible] z Moldawii dla Króla Pruskiego 1000, a dla Króla Saskiego 500 koni. Między Serbami a Baszą Nissy trwaią handlowe negocyacye. Emir Aga miał przysłać do wysokiey Rady Serbow obiawienie, iż w żadne związki z narodem buntowniczym wchodzić nie może, gdy państwo Ottomańskie od naydawnieyszych czasow traktami iest bez pośrednie z Austryą połączone. Gregorius patryarcha Grecki w Konstantynopolu z urzędu złożony, udał się na mieszkanie do sławnego Klasztoru na górze Athos. Wehabici oblegaiący miasto Perskie Jman Hussein, chcąc rozszerzyć swoie panowanie do Eufratu i zaiąc miasta Hit Anach Hisla, Jman-Ali, pobitemi zupełnie zostali przez Baszę Bagdadu, który orężem uwolnił Bassorę i drogę wschodnią Indyiską tamtędy idącą oswobodził. Korpus Janczarów iest zupełnie przez Rząd Turecki zniesiony, będzie odtąd na iego mieyscu woysko regularne; Janczarowie odbierać będą pensyą dożywotnią, ci zaś, którzy przyimą służbę w woysku regularnym; odbierać będą żołd podwóyny lub potróyny, w miarę gorliwości i zdatności w obronie kraiu i religii okazać się maiącey. Porta pozwoliła banderze Austryackiey krążyć po czarnym morzu.

LONDYN dnia 18 pazdziernika. Anglicy, uważaią woynę Hiszpańską, iako prawdziwą krycyatę; sprowadzić albowiem myślą z Brezylii korpus Portugalczyków, z Afryki 60000 Maurow konnych; maią dać własnego woyska 80000 i wszystkie siły Portugalskie ruszyć, a tak insurrekcya Hiszpańska przeszło milion ludu zbroynego liczyć będzie.

Margrabia la Romana z woyskiem z Danii wyprowadzonym przypłynoł na 60 statkach do portu S. Ander, gdzie na ląd wysiadłszy miał się łączyć z G. Black, ieżeliby G. Francuzki Verdier z znaczną siłą do Durango ciągnący nieprzeszkodził. Jakoż poźnieysze wiadomości potwierdziły, że dnia 9 szczęśliwie Hiszpańskie woyska w S. Ander wylądowawszy, po odbytych dnia 10 popisach złączyły się dnia 11 z korpusem G. Black, i wspólnie do Bilbao pociągneły. G. Merlin na czele 4000 ustąpił z tego miasta bez wystrzału. G. Verdier postąpiwszy z 9000 do Durango tył Francuzów zasłonił. Insurgenci rozłożyli się zatem w Orosco i Armoria o 4 mile od Bilbao. Drugi korpus 15 t. stoi niedaleko Ordunna i Walmoseda.

W Katalonii zaszło kilka potyczek z przeplatanym na obie strony szczęściem. Insurgenci pomnażaią się tam codziennie, G. Duhesme liczne odbiera posiłki. Tam w krótce wylądować maią Anglicy w znaczney liczbie dla wsparcia sprzymierzeńców i wypędzenia nieprzyiacioł. Cożkolwiek mówią Francuzi o wodzach Hiszpańskich i ich niezgodzie, pokazuie się prawda z wypadkow szczęśliwych; te są obroną i dostatecznym dowodem doskonałosci iednosci i talentow iakiemi iaśnieią naczelnicy Insurrekcyi.

GG. Castanhios, Palafox, la Cuesta, Cervallon, de Negretta, Moria, są zapisani w kalendarzykach na rok teraźnieyszy, za aktualnych Generał Leytnantow. Don Wentura Caro znayduie się w liczbie Generał Kapitanow, a Teodor Reding ma rangę Feld Marszałka. Nietrzeba tu mieszać Don Carlos Redynga, który był Gubernatorem Malagi, Półkownika 2 regimentu, i Nazario Redynga Półkownika 3 regimentu. G. Castanhios dowodził obozem pod Gibraltarem.

Opisuiąc wypadki w lipcu w Andaluzyi zaszłe które zrządziły, że G. Dupont kapitulować musiał, położyliśmy list iego do X. Rowigo, dziś kładniemy osnowę drugiego listu dnia 16 do G. Bobilliard pisanego. Skutki wczorayszey rozprawy utrzymały nas przy dawnieyszych stanowiskach; lecz dziś gotuiemy się do nowey walki. Dzień ten iest rocznicą zwycięstwa nad Maurami przy Tolosa, i nadzwyczaynie ma wielkie znaczenie w umysłach Hiszpanów, którzy maią głębokie przekonanie, że w tem dniu zawsze zwyciężyć powinni. Pisałem do Xięcia Rovigo iż musiemy opuścić, to stanowisko, w którym żadnego pożywienia nieznayduiemy. Zołnierz cały dzień stoiąc pod bronią, nie ma pory żąć żyta i piec chleba, a wieśniaka żadnego nie widać. Żądam iak nayprędszych posiłkow; cały korpus, a nie poiedyńcze dywizye, iest potrzebny. Proszę utrzymywać kommunikacyą i ułatwić połączenie się z G. Gobert. Jeżeli nieprzyiaciel utrzyma się na południu w otwartem polu, wszystkie prowincye powstaną i woyska liniowe przyłączą się do buntownikow. Walna bitwa w Andaluzyi rozwiąże los całey Hiszpanii. Lekarstwa i bandaże nagle są potrzebne, bo nieprzyiaciel zabrał nam w gurach szpital, i wszystkie wozy z Toledo idące.

Insurgenci Sewilscy nakazali konfiskatę wszelkiey własnosci Duńskiey, i sekwestracyą samychże osob. Gotuią się wszyscy Hiszpanie do utrzymania naysilniey praw, swobod, i udzielności narodowey. Wyszło dzieło przez Podpółkownika Thellung o sile morskiey Brytanii W. w porównaniu z całym światem.

Roku 1774 miała Brytania W. Admirałow, Wice Admirałów, Kapitanów, Komandorow i Porucznikow 1412, dziś ich liczy 4260. Ma Hiszpania 42 liniowe, 30 fregat, 20 korwet, 4 szebeki; 15 bombardyerskich statkow, 40 brygow, 4 pocztarskie i 63 mnieysze statki; lecz te są nieczynne i żadney przewagi za żadną stroną niestanowią. Portugalia ma 15 liniowych, 18 fregat, lecz i te nie czynne w rachubę siły iedney lub drugiey strony wchodzić nie mogą. Miała Dania 18 liniowych i 25 fregat, z tych od zniszczenia pozostałe okręty 14 liniowych i 18 fregat, pomnożyły potęgę Angielską tyle ile z siły stronie przeciwney ubyło. W Roku 1806 miała Anglia 210 liniowych, oprócz woiennych okrętów o 50 działach, i 219 fregat. Europa z Ameryką miała 278 liniowych i 281 fregat. A zatem dzisiay gdy ile nieprzyiaciołom ubyło, tyle dwa razy siłę Brytanii W. pomnożyło, ma Anglia 326 liniowych, 323 fregat przeciwko 176 liniowym i 191 fregat. Jakaż różnica gdy ieszcze 26 liniowych 13 fregat i flotta galerna Szwedow uymie się lądowi, a uważać się będzie przy Anglii?

Gdy teraz zwrócona iest uwaga na propozycye pokoiu z Erfurtu nowo przysłane od lądu do Anglii, nie od rzeczy więc będzie opisać krótko charakter i życie Ministra zagranicznych interessow Caning. Ma Charakter stały i nieporuszony, a nawet wiele uporu. Nieugięty iak Kato, wziołł sobie za maxymę, iż lepiey błądzić z Katonem aniżeli stosować się do świata. Nasladowca Pitta nosi nie wygasłą dla Francyi nienawiść. Lord Grenvill Minister spraw zagranicznych i nie ubłagany Francyi nieprzyiaciel wezwał Canninga roku 1793 do swoiey kancellaryi. Tu był Canning tem, czem od dawna iego przełożony Grenwil, Pitta narzędziem i slepo do niego przywiązanym. Od niego nauczył się uważać rewolucyą Francuzką, iako przyczynę wydarcia Anglii panowania nad światem; nauczył się układu subsydiow doskonaley od Mistrza. Oswoiwszy się z taiemnicami gabinetu nie został obcym w polityce Parlamentu. Umiał pozyskać zaufanie ludu, nienarażaiąc się Ministrom. Roku 1794 w pierwszey mowie w Parlamencie, gdzie wielkie zachodziły spory, o traktat między Anglią a Sardynią, przepowiadał woynę, bo tey życzył narod. Gdy Wilbeforce powstał przeciw handlowi niewolnikami, nazwał Canning ten handel bydź niesłuszym i barbarzyńskim, a zatem przypodobał się stronnikom ludzkosci. Nie był w prawdzie iak Fox wyrocznią pospólstwa, lecz wkrótce stał się stronnikiem przewodzących w narodzie, poufałym Ministrow, ich podporą w Parlamencie. Gdy Pitt złożył urząd Ministra 1801 roku, oddalił się też Canning, gdyż podług zdania iego pokoy z Francyą był samobóystwem dla Angli. Kiedy zręcznieyszy mąż odebrał z rąk Addingtona styr rządu; wszedł naypierwszy do Ministeryum. Ze śmiercią Pitta stracił wpływ i znaczenie. Wygurował Fox ze swoią partyą, i wkrótce upadł z powodu inte-

ressu Katolików Jrlandzkich. W tenczas Jerzy Canning Półkownik ochotników obioł urząd Ministra spraw zagranicznych. Urodził się roku 1770 ze znakomitey familii Jrlandzkiey, lecz niebogatey. Ożenił się z córką G. Skot i po niey znaczny wzioł maiątek. W pożyciu przyiemny dowcipny i przyiacielski, w dopełnieniu swoich zamiarów niezmordowany; zawadami niezrażony; zwycięża one mocą nie podstępem.

PARYZ d. 24 pazdziernika. Wczora Xiąże Neuchatel GM. Berthier wyiechał do armii Hiszpańskiey. Marszałek Massena będzie osóbnym tam dowodził korpusem. Jmperator z żoną wyieżdża do Bayonne między 28 i 30. Jutro zagaione będą obrady zgromadzenia prawodawczego. Marszałek Dowoust Xże Averstadt obeymie dowodztwo w Niemczech nad armią Reńską, która składać się będzie z własnego korpusu, dywizyi wyborowych grenadyerów G. Oudinot, dywizyi G. S. Hilaire i woysk ligi Reńskiey. Marszałek Lefebvre Xiąże Gdański hetmani w Hiszpanii Niemcom i Polakom, z którėmi oblegać będzie Sarragossę; sprowadza park artyleryi od 100 dział, i wielu inżynierów. Część woysk Francuzkich na wyspie Elba znayduiąca się do Hiszpanii udaie się.

Dnia 14 dywizya G. Delaborde, który z 1700 Francuzami 20000 Anglików wytrzymał; na Portugalskich statkach do Quiberon przypłynęła i tam wysiadła. G. Thibault, który podług doniesienia Anglików, miał bydź zabity w bitwie pod Vimiera, ranionym nie iest; odnowiła się tylko ta rana którą w Austerlitz odniosł.

Napoleon oglądał z żoną w pałacu Louvre wystawione tam obrazy przez 33 sławnieyszych Malarzy. Dawid otrzymał order legionu honorowego. Snycerz Cartelier podobnyż znak dystynkcyi odebrał. Mniey doskonali w liczbie 37 otrzymali medale, od zachęcenia, zwane. Wiele obrazów zakupił Jmperator dla siebie. Ambassador Perski darował do Jmperatorskiey biblioteki piękną Historyą Tamas Kulikana w rękopismie. Wiadomość o podróży Marszałka Duroc X. Frioul do Londynu z propozycyami pokoiu iest zawczesna.

Hiszpani znayduiący się we Francyi i kraiach sprzymierzonych wezwani są do podpisania się w księgach na to otworzonych i do zaprzysiężenia na wierność Królowi Józefowi Napoleonowi. We Włoszech nakazano sekwestrować wszelką własność Hiszpańską i przedawać rzeczy ulegaiące zepsuciu. Długi Hiszpanom należne do kassy skarbowey wniesione będą. Pomiędzy insurgentami Hiszpańskiemi ma się znaydywać kilka tysięcy Cyganów. Następne miesiące listopada, grudnia i stycznia, naylepsze są do prowadzenia woyny w Hiszpanii, ponieważ mnieysze są w tym czasie upały.

Napoleon pisał z Erfurtu, własną ręką list do Cesarza Franciszka, wzywaiąc aby się przyłożył do zawarcia powszechnego pokoiu. Duch rewolucyiny zapalił całą Hiszpanią; ambony przemienione w mównice patryotów; niezgoda wszakże panuie. Marszałek Moncey pozwolił 8 t. rokoszanów zayść sobie z boku, lecz potem im wszelkiego ustępu zabronił, i cały oddział wzioł w niewolę. G. Castanhios wprowadzaiąc zakazane Angielskie towary, miał znacznie się zbogacić. Korpus G. Lasal składaiący środek armii Hiszpańskiey stoi w Pancorbo. Tu w prawey stronie drogi idącey do Madrytu znayduie się ściana ze skał wysokich, które przedzielaią obszerne równiny do Bribiesca i Burgos ciągnące się.

Infantado niemiesza się do nowych w Hiszpanii czynności. Arcy Biskup Toledo gwałtownie przez Juntę do Madrytu przyprowadzony musiał podpisywać butownicze odezwy. Los zamieszkałych w Hiszpanii Francuzów ulepszył się, tracąc maiątki i domy, nie tracą życia, które na nieznaioma ziemię wygnani, prowadzić muszą. Lecz ta pociecha Anglików z klęski lądowey, zmieszana była przez wiadomość o Kongresie Erfurtskim. Przyiaciele wieczney woyny uważaią ziazd pomieniony za walną bitwę przez Anglików przegraną. Nie przestaią iednak czynić rozmaitych domysłów. Wnoszą oni że wschodnia część Europy podzieloną zostanie, że w prowincyach Azyatyckich Turcyi naypierwsze nastąpią odmiany.

Piąty korpus Marszałka Mortier X. Treviso przechodzi przez Nancy udaiąc się do Hiszpanii, przyimowany wszędzie z honorami winnemi od wdzięczney oyczyzny, mężnym iey synom, którzy ią od wpływu Angielskiego obronili. Na bramach tryumfalnych dano napisy odpowiednie tym mieyscom, na których ten korpus szczegulniey wsławił się zwycięstwami. Przeprowadzono także wiele tysięcy Hiszpanów z Danii; liczą żołnierzy na 7000 i koni 3000.

BERLIN d. 30 pazdziernika. Już wątpić nie trzeba że konwencya dnia 8 przeszłego miesiąca w Paryżu podpisana, dnia 8 teraźnieyszego w Erfurtcie ratyfikowana skutki swoie wezmie. Od czasu zrobioney umowy d: 8 września, przychody kraiowe do Króla Pruskiego należą, i Francuzki rząd potrąca one z zaległych 72 millionów kontrybucyi woienney. Ustąpią Francuzi natychmiast, skoro rząd Pruski resztę zaległości zaspokoi, do czego naypóźnieyszy termin dnia 15 listopada iest naznaczony. Twierdze iednak Stetin, Kistryn w ręku Francuzów, do ostatecznego z Anglią pokoiu zostaną. Naprawuią iuż Prusacy wszystko to co woyna zepsuła; ogrody Królewskie, staynie, Pałace napełnione są namiestnikami. Dnia 25 Kommissya pokoiu wezwała bogatych bankierów tuteyszych dla zapłacenia reszty zalegaiącey Francuzom. Xciu Wilhelmowi darował Napoleon obicia fabryki Gobelins.

Król Bawarski odmienił podział kraiu i woyska. Na czele Administracyi woienney sam stawa; główną komendę woyska przy sobie zatrzymuie; Zandarmów dla pospolitego bespieczeństwa w całym kraiu stanowi. Cztery odtąd będą wielkorządztwa w Munich, Inspruck, Auszpurgu i Norymberdze. Xięstwo Bareuth, skutkiem Erfurtskich układów ma bydź przyłączone do Królestwa Bawarskiego. Trzy obozy pod Plattung Auszpurg i Norymberga kosztuią codzień Królowi 30000 zł. Niedawno przybyły z Persyi Xiąże Hadi Husseyn Bey z ważnym zleceniem do Napoleona, niezmiernie był ukontentowany, gdy znalazł w służbie Jmperatora znaiomego Mameluka przed 18 laty z Ti-

flis oddalonego. Proponował mu honory mieysce, ofiarował pieniądze, byleby do Persyi powrócił; lecz Mameluk odpowiedział że żadna godność i wszystkie bogactwa świata niepotrafią iego odciągnąć ze służby u W. Napoleona. Persowie poważaią imie Jmperatora Francuzów i z uszanowaniem wymawiaią, chlubią się ze związkow, w które weszli; Xże Husseyn iest z należytą czcią i powagą, iednak odpowiedź Mameluka niepodobała się dumie narodowey.

Z Koppenhagi iest wiadomość o bitwie między Dunską flottą, a okrętem Angielskim pod Dragoe. Okręt Afryka stracił dwa maszty, dwa inne statki postrzelane zostały. Flottylla cisneła 89 granatów zapalonych na Anglików. Wkrótce spuczaią Duńczycy na wodę nowo zbudowany statek Alsen od dział 20. Woyna ze Szwecyą nic znaczącego w skutkach swoich niewydaie; małe partye przebiegaią wzaiemne granice Szwecyi i Norwegii. Zaglow Angielskich 150 przeszło przez Sund na Baltyckie morze. Skutkiem wygraney na morzu z Anglikami bitwy, Suwedzi nie mogąc uprowadzić swoich statkow one zepalili; flottylla Szwedzka stoi zamknięta w Malmoe. Mieli Dunczycy 20 szalup działowych, stracili 28 zabitych i 36 ranionych. Anglicy strzelali z karabinow kulami i szrotem. Konsyliarz Herman doniosł że w Syberyi w Barnouf dochodzi zimno do 41 stopnia, że żywe srebro na powietrze wystawione marznie, i daie się bić młotem w cienki blaszki.

W Jena w kościele kosztem Napoleona zbudowanym będą się odprawować corocznie exekwie za dusze poległych w boiu tam Francuzow, w dzień 14 pazdziernika, w którym pamiętna zaszła bitwa. Obywatele miasta wiele darow od Napoleona odebrali. Jedni wspaniałe nadgrody, drudzy dożywotnie pensye otrzymali. Oprócz uczonych Gothe i Wielanda ozdobieni zostali krzyżem legii honorowey Doktor Starke i Burmistrz Vogel.

BAYONNE d. 19 pazdziernika. Przyszła wiadomość o wiadomem odzyskaniu Bilbao z nowościami dotąd niewiadomemi. Marszałek Ney miał 7 t. ludu. Hiszpanow ćwiczonych było 10 t. wieśniakow 12 t. Trwoga poszła w całym obozie nieprzyiacielskim, a wodzow G. Hiszpańskiego Pontargo i Maiora Angielskiego Brodrick, taki strach obleciał, że nieskończywszy obiadu od stołu odbiegli, zostawuiąc bogaty Serwis i dalsze kosztowne naczynia. G. Dessoles nadciągnowszy ze sztabem korzystał z wspaniałey uczty Na stoliku Maiora Brodrick znaleziono wszystkie papiery i portret iego oblubienicy.

Studenci i młodzi zakonnicy do Insurekcyi niechcą czynnie należeć, i pierwiey się zmordowali nim walczyć zaczeli, przeto opuszczaią buntownicze obozy. Na posiedzeniu Junty Madryckiey d. 26 wrzesnia do nie przystoynych swarów i kłótni przyiść miało. Ludzie spokoyni, za pokoiem mówiący poszli do więzienia. Woysko Hiszpańskie iest teraz rozłożone przeciw armii Francuzkiey na prawym brzegu Ebro iak następuie Palafox w Tanguela, Clama w Tudela, Castanhios w Soisa, Pena w Angueda, Black w gurach po za Bilbas.

MEDYOLAN d. 19 pazdziernika. Arcy Biskup Rawenny nakazał publiczne modły za zdrowie Wice Królowey Włoskiey. X. Kamill Borghese G. Gubernator Departamentow Zaalpeyskich przyiechał do Genui przyimowany ze wszelkiemi honorami randze i pokrewieństwu z Napoleonem odpowiedniemi. Miasto będzie oświecone. W dywizyi woyskowey 18, którą Piemont Montferat składa, stawia rząd liczne telegraffy dla łatwieyszey kommunikacyi.

W Rzymie zapieczętowano papiery Kardynała Sekretarza stanu. Niewiadomo iaką korrespondencyą, umowę, czyli też związki z nieprzyiacielem lądu one zawieraią. Oyciec Swięty nayduie się w Rzymie, też Lucyan Bonaparte tam przebywa prowadząc życie prywatne nie skłoniony żadnemi namowami do odmiany stanu.

Nowe są szczeguły zdobycia wyspy Capree. Woysko Francuzkie i Neapolitańskie wsiadło o godzinie 7 na 40 szalup i iedną fregatę. Officyer morski Neapolitański flottyllą dowodził. Żołnierze z nadzwyczayną szybkością na ląd wyskoczyli zasłonieni ogniem z szalup. Zdobyto 6 statkow działowych Angielskich, przyprowadzono do Neapolu 800 Anglikow, Maltanczykow i Sycyliiczykow. Cała wyspa iest odzyskana oprócz iednego zamku, gdzie Półkownik Angielski z kilku oddziałami zamknoł się. Gotuią się Francuzi do szturmu. Już Anglicy od dwuch dni wyspę blokuią, lecz wcześnie zapasy są uczynione, a do tego wszystkie magazyny nieprzyiacielskie zaięte. Zdobycie wyspy Capree chwałę czyni orężowi Neapolitańskiemu. Anglicy na uzbroienie twierdzy i obwarowania wyspy wysypali 5 millionow przez dwa lata. Mieli dwutysięczną załogę, lecz w dniu iednym woyska skombinowane przypłyneły, i przystawiły drabiny do brzegu spadzistego; szturmem po nich na wyspę wpadłszy, odwagą pokonały guruiących nieprzyiacioł

Jest wiadomość, że G. Angielski Baird, z korpusem 7000 woysk wsiadłszy w Porcie Falmouth na statki, nie płynie do Hiszpanii lecz udaie się na morze śrzodziemne i ma lądować we Włoszech, wespół z Sycyliiczykami, dla zrobienia dywersyi Francuzom w Hiszpanii walczącym. Król Joachim wszelką czyni gotowość do odporu; brzegi są osadzone żołnierzem, po portach stoią załogi; tem czasem Król przez swoie postępowanie chce ziednać umysły Neapolitańczykow, aby ich na zawsze do siebie przywiązawszy zrobić niewzruszonemi na wszelkie nieprzyiacioł namowy. Sprawy więźniow rozkazał bez odwłoki kończyć; aby skrócić ich cierpienia przez wyrok zapewniaiący występek i karę, lub niewinność i nadgrodę.

Kwitnie dotąd szczęśliwy pokoy we wszystkich prowincyach Włoskich; ieżeli nie wytępione kupy zbóycow przynaymniey ich liczba zmnieyszona czyni drogi bespiecznemi. Po wszystkich portach czynnie pracuią Francuzi nad wybudowaniem i uzbroieniem okrętów woiennych; mianowicie w Genui i Wenecyi z wielkim pospiechem na werftach pracuią.

W Wilnie w Drukarni XX. Piiarów Wileńskich.

DODATEK